

วนิดา พิมพ์โคตร และ
เสวียน แก้ววงศ์

สถาบันราชพฤกษ์ : RAJAPARK INSTITUTE
ศูนย์เรียนรู้ภาษาและวัฒนาการเชิงลึก

วารสารราชพฤกษ์

ปีที่ 13 ฉบับที่ 31 ตุลาคม - ธันวาคม 2562

► *Rajapark Journal*

ISSN: 1905-2243

Vol 13 No.31 October - December 2019

เจ้าของสารสาร

สถาบันรัชต์ภาคย์
ที่ปรึกษา

ดร. ราชวิกรม อากิติย เจริญรัชต์ภาคย์
อาจารย์ วรารณ์ เจริญรัชต์ภาคย์
บรรณาธิการผู้ทรงคุณวุฒิ

ศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ สุขสำราญ
รองศาสตราจารย์ ดร. เลสี วงศ์มณฑา
รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ วัฒนวนวงศ์

บรรณาธิการ

ดร. ภูมิกร โพประยูร
ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ศ.ดร. วรกมล วิเศษศรี
นางสาวณัฐมน นานโพธศรี

อธิการบดี

รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร

สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน
มหาวิทยาลัยพะเยา
สถาบันรัชต์ภาคย์

สถาบันรัชต์ภาคย์

ดร.ชั้นยนันท์ จันทร์ทรงพล

นางสาวภาณุจันวดี โชคิวิทยานุกูล

บทความที่ส่งมาเพื่อพิจารณาตีพิมพ์จะต้องไม่เป็นผลงานวิจัย/วิชาการ ที่เคยได้รับการเผยแพร่ใน
วารสารใดมาก่อน หรือไม่มีอยู่ในระหว่างการพิจารณาตีพิมพ์ของวารสารอื่น บทความทุกบทความที่ตีพิมพ์ลง
ในการสารฉบับนี้จะต้องผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิไม่ต่ำกว่า 2 ท่านต่อหนึ่งบทความ

กองบรรณาธิการ ขอสงวนสิทธิ์ในการแก้ไขต้นฉบับและการพิจารณาตีพิมพ์ตามลำดับก่อนหลังของ
ผลงานที่ส่งมาทุกบทความ ที่ผู้ประสงค์จะตีพิมพ์สามารถลงทะเบียนและดาวน์โหลดเอกสารทางเว็บไซต์
<https://www.tci-thaijo.org/index.php/RJPJ/index>

ทัศนะและข้อคิดเห็นใด ๆ ที่ปรากฏในวรรณฉบับนี้ เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนแต่ละท่าน
ทางกองบรรณาธิการเปิดเสรีด้านความคิด และไม่ถือว่าเป็นความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ

ការវិគ្រោះទៀតនៃការងារកាំងការ ការលង់ទុន និងការខ្សោយអូតសាធារមនៃ
ក្រប់ប្រជែង CLMV

Opportunity Analysis for Trade, Investment and Connectivity of
Thai Industries with CLMV

¹វណ្ណិតា ពិមពិគិត (Vanida Pimkord)

²ស៊ីវិយន កេវវង់មា (Sawian Kaewwongsa)

មហាក្រុមបាល់មិនជាអាជីវការណ៍ Ramkhamhaeng University

Email: pimvanida@live.com

Received December 12, 2018; Revised December 26, 2018; Accepted December 15, 2019

Abstract

The objectives of opportunity analysis for trade, investment and connectivity of Thai industries with CLMV are to analyze dependency on raw materials, as well as connectivity, between Thai and CLMV industries, and to study Thai and CLMV industry capabilities, resulting in investment guideline to CLMV countries. This research used Michael Porter's value chain, Input-output tables (IOTs), SWOT, and TOWS matrix to analyze potential Thai industries investing in CLMV countries, by proposing one industry prototype per country. The result suggested that automotive industry was the most potential industry to invest in Cambodia as well as fruit and vegetable processing, textile, and seafood processing industries were most potential industries to invest in Laos, Myanmar, and Vietnam respectively.

Keywords: Trade Opportunities, Investment, Industrial Link, CLMV

บทคัดย่อ

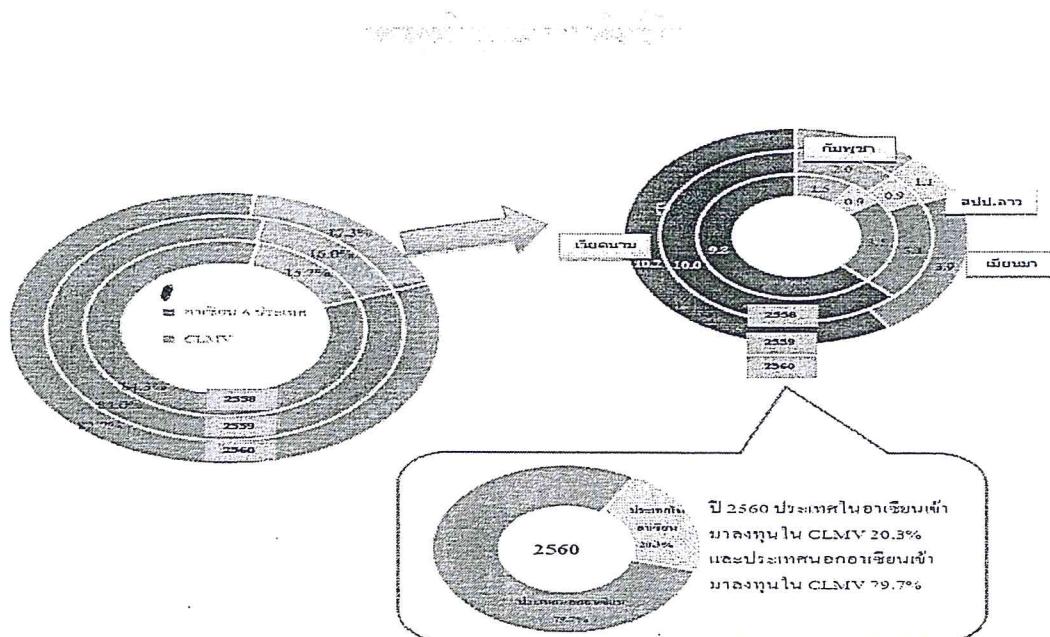
การวิเคราะห์โอกาสทางการค้า การลงทุน และการเชื่อมโยงอุดสาหกรรมไทยกับประเทศ CLMV มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทยและประเทศ CLMV และศึกษาศักยภาพอุดสาหกรรมไทยและอุดสาหกรรมของประเทศ CLMV เพื่อเป็นแนวทางการลงทุนในประเทศ CLMV โดยใช้แนวคิดห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของ Michael Porter มาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Input-Output Table : I/O Table) ส่วนแนวคิด SWOT และ TOWS Matrix ใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ปัจจัยด้านผลิตของอุดสาหกรรมไทยและประเทศ CLMV รวมถึงปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในการศึกษาระบบนี้เป็นการคัดเลือกอุดสาหกรรมที่สำคัญและเหมาะสมกับการไปลงทุนของไทยในประเทศ CLMV ประเทศละ 1 อุดสาหกรรม เพื่อใช้เป็นต้นแบบในการศึกษาอุดสาหกรรมอื่น ๆ ในครั้งต่อไป ผลกระทบจากการศึกษาพบว่าอุดสาหกรรมที่สำคัญและเหมาะสมกับการไปลงทุนของไทยในประเทศ CLMV ได้แก่ อุดสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ในประเทศกัมพูชา อุดสาหกรรมผ้าและผลไม้แปรรูปในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อุดสาหกรรมลิ่งทองและเครื่องแต่งกายในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และอุดสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

คำสำคัญ: โอกาสทางการค้า, การลงทุน, การเชื่อมโยงอุดสาหกรรม, กลุ่มอาเซียนในเขตอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

บทนำ

ในปัจจุบันกลุ่มประเทศ CLMV ที่ประกอบด้วย กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา และเวียดนาม เป็นกลุ่มประเทศที่มีนักลงทุนให้ความสนใจเข้าไปลงทุนเป็นจำนวนมาก อันเนื่องมาจากเป็นกลุ่มประเทศที่มีขนาดใหญ่และทรัพยากริมแม่น้ำมาก จำนวนแรงงานมีมาก อัตราค่าจ้างและต้นทุนการประกอบธุรกิจอยู่ในระดับต่ำ รวมถึงได้รับสิทธิประโยชน์พิเศษ เช่น สิทธิ GSP (Generalized System of Preferences) หรือสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการท้าทายไปที่ประเทศที่พัฒนาแล้วให้กับสินค้าที่ผลิตในประเทศไทยที่กำลังพัฒนา หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ เป็นการลดหรือยกเว้นภาษีขาเข้าแก่สินค้าที่อยู่ในกลุ่มได้รับสิทธิของประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งดึงดูดให้นักลงทุนหันสนใจภูมิภาคอาเซียนและนอกภูมิภาคอาเซียนเข้ามามากลงทุนตั้งฐานการผลิตสินค้าในประเทศ CLMV ในปี พ.ศ. 2559 เป็นปีที่ประเทศไทยและประเทศสมาชิกอาเซียนอีก 9 ประเทศ ได้เข้าสู่ความเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) อย่างเต็มรูปแบบ สิ่งที่คาดหวังของการเข้าสู่การเป็น AEC คือ การรวมตัวเพื่อเป็นตลาดเดียวโลก (Single Market) ด้วยการเปิดเสรีในด้านต่าง ๆ ระหว่างประเทศสมาชิกเพิ่มมากขึ้น เช่น การค้า การลงทุน การบริการ การเงิน การเดินทาง รวมถึงการเคลื่อนย้ายแรงงานด้วย การรวมตัวเป็น AEC จึงเป็นแรงดันให้นานาประเทศเล็งเห็นความสำคัญและโอกาสของภูมิภาคอาเซียนหันไปด้านการผลิตและการกระจายลิ้นค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งโอกาสด้านการเป็นฐานการผลิตสินค้าของประเทศไทย (Punngok, 2016)

หากพิจารณาจากข้อมูลการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ หรือ FDI (Foreign Direct Investment) ในภูมิภาคอาเซียน จะเห็นว่าแนวโน้ม FDI ที่เข้าไปในประเทศไทย CLMV เพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2560 มีสัดส่วนร้อยละ 17.3 ของมูลค่า FDI ของอาเซียนเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 16.0 (ภาพที่ 1) โดยประเทศไทย CLMV ที่มีการลงทุนจากต่างประเทศเข้ามามากที่สุด คือ เวียดนาม รองลงมาคือ เมียนมา กัมพูชา และ สปป.ลาว ตามลำดับ ทั้งนี้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment : FDI) ส่วนใหญ่มาจากประเทศไทยอาเซียน (Association of Southeast Asian Nations, 2018)

ກາພທີ 1 ສັດສ່ວນກາຮລັງທຸນຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI) ໃນອາເຊີຍ ປີ ພ.ສ. 2558 – 2560
ທີ່ມາ: Association of Southeast Asian Nations (2018)

ສໍາຮັບປະເທດໄທ ໃນຮູນະທີ່ເປັນປະເທດເພື່ອນບ້ານ ມີອາຄານເຂົດຕິດຕ່ອກັນ ສາມາດເດີນທາງຄຶງກັນກັນປະເທດ CLMV ໄດ້ສະດວກ ຈຶ່ງມີຄວາມລະເລຍໂອກາສ ທັງໃນແໜ່ງຂອງກາຮເຂົ້າເສີ້ງແລ້ວກ່ຽວກົງການ ກາຮລັດຕ້ານທຸນກາຮຜສິດ ຄວາມພ້ອມດ້າມແຮງງານ ກາຮກະຈາຍລົນ້າໃນກົມົມກາຄ ດລອດຈານລົກທີ່ເສຍດ້ານກາຮສ່ວອກໄປຕ່າງປະເທດ ອຍ່າງໄຮັ້ດາມໃນທຸກໂອກາສມັກມີອຸປະສົງແສມອ ໂອກາສໃນປະເທດ CLMV ກົ່ນກັນ ເນື່ອຈາກເປັນປະເທດກຳລັງພັດນາ ຈຶ່ງຍັງຄົມມື້ປຸ່ງທາແລະອຸປະສົງຄອງໝູ້ທະກາຫລາຍປະກາດ ອາທີ ຄວາມພ້ອມຂອງໂຄງສ້າງພື້ນຖານຍັງໄມ້ທ່ວ່າເສີ້ງແລະໄມ້ຕື່ເທົ່າທີ່ກາຮ ກົງໝາຍແລະກົງຮະເບຍຍັງໄມ້ເປັນສາກລ ດັ່ງນັ້ນຜູ້ທີ່ເກີ່ວຂ້ອງໂດຍເພະວ່າຍ່າງຍິ່ງຜູ້ລົງທຸນຈຶ່ງຈຳເປັນດ້ອງຕຶກາແລະຕະຫັກຄື່ງຄວາມເໜາະສົມຂອງກາຮແສງຫາໂອກາສກາຮລັງທຸນໃນປະເທດ CLMV ໂມ່ວຈະເປັນຮູບແບບຂອງກາຮຢ້າຍຮູນກາຮຜລິດໄປໃນປະເທດ CLMV ຢ່າງອຸປະສົງແບບກາຮພື້ນພວດຄຸດິບຈາກປະເທດເຫຼົ່ານັ້ນ ຜົ່ງເປັນທີ່ມາຂອງກາຮວິເຄຣະໜ້າໂອກາສທາງກາຮຄ້າກາຮລັງທຸນ ແລະກາຮເຫື່ອມໂຍ່ງອຸດສາຫກຮົມໄທຢັງກັບປະເທດ CLMV ໃນຈັງນີ້ ເພື່ອເປັນປະໂຍ່ນໃຫ້ກັບໜ່າຍງານກາຄວັດ ກາຄເອກະນແລະຜູ້ປະກອບກາຮທີ່ເກີ່ວຂ້ອງສາມາດນຳພັດກາຮຕໍ່າມຍາໄປໃຫ້ເປັນຂ້ອມຸລືພື້ນຖານປະກອບກາຮຕັດລືນໃຈວາງແນ່ທຳກາຮຄ້າແລະກາຮລັງທຸນແລະເປັນແນວທາງໃນກາຮກຳນັດໂຍບາຍຫຼືອກລຸ່າທີ່ເພື່ອເສີ່ມສ້າງຄວາມຮ່ວມມືອັດກາຮຄ້າແລະກາຮລັງທຸນຮ່ວ່າໄທຢັງກັບປະເທດ CLMV ຕ່ອໄປ

ວັດທຸປະສົງຄ່ອງກາຮວິຈັຍ

1. ເພື່ອວິເຄຣະໜ້າກາຮພື້ນພວດຄຸດິບແລະກາຮເຫື່ອມໂຍ່ງອຸດສາຫກຮົມໄທຢັງກັບປະເທດ CLMV
2. ເພື່ອຕຶກາສັກຍາກພຸດສາຫກຮົມໄທແລະອຸດສາຫກຮົມຂອງປະເທດ CLMV
3. ເພື່ອວິເຄຣະໜ້າແນວທາງກາຮລັງທຸນໃນປະເທດ CLMV